

КОПЈЕ - ШКУР за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Василево за 2022

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.18-521/2 од 17.03.2022 година, на ден 19.10.2022 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Василево.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Василево од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината, од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници од општина Василево присутни при вршењето на надзорот беа: Тони Ристов, Боби Величковски, Бранко Андонов.

Во однос на првата точка која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Василево се увиде дека се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина и за истите се води регистар на издадени елаборати, евиденција се води во Уписник, потоа во посебен регистратор и Електронски од овластеното лице за одобрување на елаборатите.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина во општината ја спроведува постапка за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи како и нивно обновување. Имаат издадено една Б-интегрирана еколошка дозвола во 2015 година за Винарија. Во општината Василево немаат одговорно лице за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи. Беа дадени насоки за обнова на дозволата, имајќи во превид рокот на дозволата како и насоки за пресметување на надоместоци. Потребно е општината да овласти стручно лице кое ќе биде одговорно за спроведување на постапките за издавање на Б-Интегрирани еколошки дозволи.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- Нема донесено нов ЛЕАП.
- Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби.
- Општината нема донесено План за инспекциски надзор за 2022 година.
- Општина нема годишен извештај за реализиран инспекциски надзор.
- Општина нема вработено овластен инспектори за животна средина.
- Нема воспоставено соодветни катастри согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.
- Општината Василево моментално нема меѓуопштинска соработка со друга општина во областа на животна средина.
- Општината се изјасни дека не ја известува јавноста за случаите на надминување на дозволените емиси и другите случаи за загадувањето на животна средина.

Согласно третата точка согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот:

- Општината имала донесено Регионален план за управување со отпад за период 2017-2022 и истиот е одборен од страна на органот за животна средина, за истиот општината не изготвува извештај за реализација на регионалниот план.
- Се утврди дека градоначалникот на општината не ги исполнува обврските согласно член 28 од Законот за управување со отпадот кој се однесува на управување со комуналниот и другиот неопасен отпад.
- Се изјасни дека: Советот на општината Василево немала донесено одлука за согласност за склучување на договор за соработка за воспоставување на регионален одбор за управување со отпад во на регионално ниво.
- Општината не членува во меѓуопштински одбор за управување со отпад.
- Согласно член 45 од ЗУО за интегрирана мрежа за управување со отпад општината немала определено локација каде што можат да бидат изградени, односно поставени претоварни станици за отпадот.
- Општина Василево има основано јавно претпријати ЈПКД ТУРИЈА – Василево за собирање, транспортирање или третман на комуналниот и на другите видови неопасен отпад согласно член 60 од ЗУО.
- Советот на општината Василево имала донесено предлогот од страна на градоначалникот, врз основа на општите правила донесени согласно со членовите 37 и 51, детално ги има пропишано условите, начинот и шемите за собирање и за транспортирање на комуналниот отпад во рамките на интегрираниот систем за управување со отпад на подрачјето на општината и има вклучено изолираните населби од членот 6 став (1) точка 6 од овој закон.
- Општината се изјасни дека имала определено локација каде ќе се постават садови за собирање и селектирање на отпадот со кои ќе се овозможи селектирање на опасниот отпад од домаќинствата согласно обврските во рамките за закон за проширена одговорност на производителите.

- Општината нема основано депонија за неопасен и за инертен отпад, од општината се изјасни дека има договор за инертен отпад со депонијата во Добрашинци кои стопанисува ЈПКД Комуналец Струмица.

- Општината не води Катастер за својата територија во кој би се евидентирале создавачите на неопасен отпад согласно член 101 од ЗОУ.

Општината не ги исполнува обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата во управувањето со отпад, за постигнатиот напредок, идните активности за подобрување на состојбата за управување со отпад, како и споредбени податоци за постојната со претходната состојба за управување со отпад, согласно член 102 од ЗОУ.

- Општината не ја исполнува обврската за соработка со производители со посебни текови на отпад согласно Закон за Проширена одговорност на производителите.

- Градоначалникот на општината не ја исполнува обврската која се однесува на склучување Договори со колективни постапувачи регистрирани во РСМ за воспоставување на собирни центри инфраструктура за оделно и селективно собирање на посебни текови со отпад (пакување, електрична и електронска опрема, батерии и акумулатори, текстил, искористени возила, гуми)

- Општина Василево граѓаните ги информирала преку објавување на Веб страницата на Општината.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Василево, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

Во општината Василево има основано јавно комунално претпријатие за комунална дејност ВАСИЛЕВО и нема прибавено водни права дозвола за користење согласно член 23 и член 24 од ЗВ и нема прибавено Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материји и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Општината при издавање на Б интегрирани еколошки дозволи утврдува дали инсталацијата за активностите и дејностите за кои се издава дозвола за користење и дозвола за испуштање ги има прибавено од Министерство за животна средина и просторно планирање.

- Општината согласно член 96 став 2 од ЗВ нема донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони, за тоа што на територијата на општината нема заштитени зони.

- Општината во урбанистичките планови на општината не ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ за тоа што нема заштитени зони во општината.

- Општината нема донесено Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ.

- Општината не врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и не врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ.

- Согласно член 116 Општина Василево не обезбедила ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и пречистување на урбани отпадни води.

-Општината немала донесено Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ.

- Согласно член 137 од ЗВ општината не ги исполнувала обврските и немала преземени мерки за заштита на ерозивни подрачја и исто така немала определено граници на ерозивни подрачја.

Општината не ги исполнува обврските согласно член 141 од ЗВ не презема мерки за заштита од порои.

Општината се изјасни дека презема потребни мерки за заштита и одбрана од поплави.

-Општината има донесено Оперативен план за заштита и одбрана од поплави согласно член 126 ЗВ кој е доставен во Министерството во 2017 година.

-Општината не доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и не предвидела активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

Општината не го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците согласно член 131 и го имала делумно уредено крајбрежниот појас согласно член 132 од ЗВ.

-Општината во прашалникот одговорила дека секоја година до крајот на Септември не вршела проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земиштето.

-Општината немала донесено Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и истите немаат мерни места за мониторинг на водни тела.

-Општината имала основано јавно комунално претпријатије за вршење на дејноста и работење и одржување на системот за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185 од ЗВ.

- Општината обезбедила вода за пиење преку системот за водоснабдување.

- Општина Василево немала реализирано инспекциски надзор согласно член 229.

Согласно петата точка од областа на заштита од бучава во животната средина

-Општината не превзема активности при издавање на одобренија за градба во врска со посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита од бучава согласно и член 23 од ЗЗБЖС, како и член 35 од ЗЗБЖС.

-Општината нема склучено договор со овластено правно лице за мерење на бучава.

Општината не превзема никакви мерки согласно овластувањата во Законот за бучава.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

-Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред сè од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина, во спроведување на постапките каде беше констатирано дека не се спроведуваат, Според констатираното еден вработен засега работи на спроведување на сите закони во областа, а истиот не е вработен на работно место за заштита на животната средина, а согласно систематизацијата имаат систематизирано само едно место и тоа Самостен референт за заштита на животната средина а немаат постапено по заклучокот на Влада за систематизирање на работни места

во областа на животната средина. Еден вработен со систематизирани работни обврски на друго работно место не е во можност се да опфати, дополнително што е ангажиран за повеќе области надвор од областа на животната средина, потребно е да се постапи согласно заклучокот на Влада и да се систематизира работно место на кое ќе биде вработен или распореден извршител а кој ќе работи исклучиво на областа на заштита на животната средина. Доколку не постои можност за ангажирање на вработен да се направи меѓуопштинска соработка со некоја од околните општини со цел размена на работна сила и помош меѓу општините како што тоа било порано.

-Да се подготви ЛЕАП,

-Општината да ја исполни обврската согласно член 154 од ЗЖС, да се донесе надворешен план за вонредни состојби.

-Да се отпочне под итно да се постапува целосно согласно Законот за бучава.

Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

Се укажува Градоначалникот на општината да ја исполни обврската за соработка со производителите на посебни текови со отпад, со цел поттикнување на одделно собирање на отпадни производи, воспоставување на собирни центри и посебна инфраструктура за одделно собирање, согласно член 11 од ЗПОП, преку склучување на Договори со колкетишни постапувачи со посебни екви на отпад.

Се укажува на општината да им овозможи на домаќинствата примарна селекција на отпадот кој го создаваат.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината да прибави Дозвола за испуштање на води и испуштање и фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ, како и да прибави дозволи за користење за водните тела од кои се користи вода за водоснабдување за кои не е прибавена истата.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за конзумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Согласно член 116 да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и пречистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.
- Согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.
- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се донесува од страна на општината, да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот.
- Општината согласно член 131 во населените места има можност да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот и да го уреди согласно член 132.
- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозуено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ
- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.
- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

За превземените активности општината да го извести министерството, Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од 6 месеци со писмен допис.

Скопје, 2022 година

Претседател на Комисија
 Танја Кироска Филиќ _____
 Членови од Комисијата присутни на надзорот:
 Даниела Ристова _____
 Ирена Николоска _____
 Александар Петковски _____
 Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:
 Даниела Наумоска, _____
 Лумни Јашари _____